

- Матице српске”, Нови Сад, 1994, 238 стр. / Евгениј Љвович Немировски ; превела Душица Грбић.
У: Годишњак Библиотеке Матице српске. - ISSN 0351-3580. - (1997), стр. 72-76.
141. НОВАКОВ, Драгана
Рукописни молитвеници (требници) у Библиотеци Матице Српске / Драгана Новаков. - Приказ.
У: Археографски прилози. - ISSN 0351-2819. - Бр. 24 (2002), стр. 407-410.
142. СПАСИЋ, Љиљана
Ђирилске рукописне књиге Библиотеке Матице српске : књ. 1 / Љиљана Спасић. - Приказ.
У: Библиотечарски годишњак Војводине. - ISSN 0523-4603. - Бр. 28 (1991), стр. 58-60.
143. Ђирилске рукописне књиге Библиотеке Матице српске : књ. 2 и 3 / Љиљана Спасић.
У: Библиотечарски годишњак Војводине. - ISSN 0523-4603. - Бр. 29 (1992), стр. 61-64. - Приказ.
144. Ђирилске рукописне књиге Библиотеке Матице српске : књ. 4 / Љиљана Спасић.
У: Библиотечарски годишњак Војводине. - ISSN 0523-4603. - Бр. 30 (1993), стр. 83-85. - Приказ.
145. Ђирилске рукописне књиге Библиотеке Матице српске / Љиљана Спасић. - Приказ књига: 1 (Јеванђеља), 2, 3 (Апостоли и Апостол Гаврила Тројичанина), 4 (Псалтири).
У: О књигама и с њима / Љиљана Спасић ; приредио Радоња Вукославовић. - Нови Сад : Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику, 1998. - Стр. 88-94.
146. ЧУРЧИЋ, Лаза
Права књига за јубилеј : Душица Грбић, Знакови старих књига, Библиотека Матице српске, 2000. / Лаза Чурчић. - Приказ.
У: Годишњак Библиотеке Матице српске. - ISSN 0351-3580. - (2000), стр. 211-215.

Мр ЗДРАВКА РАДУЛОВИЋ, 1951-

УДК: 012 Андрић И. (049.32)

Народна библиотека Србије
Београд

АНДРИЋЕВА РИЗНИЦА

БИБЛИОГРАФИЈА Иве Андрића : (1911-2011) / аутори Љиљана Клевернић (координатор) ... [и др.] ; главни уредник Миро Вуксановић. - Београд : Задужбина Иве Андрића : Српска академија наука и уметности ; Нови Сад : Библиотека Матице српске, 2011. - 1078 стр.,

Поводом стогодишњице објављивања првог Андрићевог рада, пјесме “У Сумрак”, у *Босанској вили*, 30. септембра 1911. и педесетогодишњице добијања Нобелове награде (1961), штампана је *Бидлиографија Иве Андрића 1911-2011*. коју су издали Задужбина Иве Андрића, САНУ и Библиотека Матице српске.

Библиографија је урађена у Библиотеци Матице српске, а њени аутори су: Љиљана Клевернић (координатор), Ката Мирић, Меланија Бошковић, Весна Укропина, Слађана Субашић, Даниела Кермеци и Марија Ваш, са значајним бројем сарадника из БМС. Главни уредник Библиографије је дописни члан САНУ Миро Вуксановић, управник Библиотеке Матице српске.

На почетку Библиографије, коју су финансирани САНУ и Библиотека Матице српске, објављен је текст *Разноликост и савршенство Андрићевих дела*, академика Радована Вучковића, председника Андрићеве задужбине. У ауторском предговору *Увод у бидлиографију Иве Андрића*, прегледно је образложена методологија рада и распоред грађе унутар основних поглавља:

- *Дела Иве Андрића* - преко 5.700 наслова, објављених на српском и још 49 језика: књиге, преведене књиге, прилози у књигама, часописима и листовима, преведени прилози у књигама, часописима и листовима, интервјуи, преписка, преводи;
- *Литература о Иви Андрићу* - 231 књига и 9.637 прилога у књигама, часописима и листовима;

- *Регистри* - Наслови књига и прилога Иве Андрића; Наслови преведених књига и преведених прилога Иве Андрића; Сабрана дела; Именски регистар; Предметни регистар; Књиге у којима су Андрићеве радове и радове о њему; Часописи и листови у којима су Андрићеве радове и радове о њему.

У овом дијелу аутори су навели низ методолошких правила, али и разлоге због којих су изостављени поједини наслови (спорно ауторство Иве Андрића) и грађа у коју спадају докторске дисертације, магистарске тезе, прилози из енциклопедија, лексикона, прилози из уџбеника за основну и средњу школу, посебни отисци, кратке новинске вијести, аудио-визуелна грађа. Навели су и низ других редакцијских рјешења која су имала за циљ да комплетна грађа има стручно осмишљене тематске цјелине са логичним распоредом библиографских јединица.

И поред све спремности, стручности и прегалаштва библиотекара Библиотеке Матице српске, неозбиљно би и нереално било говорити да је Библиографија урађена за двије године. Приређивачи су то врло јасно и професионално објаснили у Уводу ове публикације: „Основу за израду Библиографије чиниле су 7.502 јединице које су у ММARC формату урађене у Задужбини Иве Андрића. Те библиографске јединице унесене су као иницијални записи у електронски каталог БМС, а затим су, после исцрпне и детаљне провере *de visu*, биле обрађене према ISBD стандардима, допуњене предметним и децималним одредницама, подацима за регистре и садржајем. Преосталих 8.129 библиографских јединица сакупљено је темељним претраживањем електронских каталога библиотека, издавача, часописа, листова, националних и персоналних библиографија” (стр. 15). Нису заборавили навести и најзначајније библиографске изворе који су им били информативна основица за проналажење и идентификовање публикација и текстова неопходних за обраду, проверу и стручну дораду.

У самој библиографији можемо наћи податке да је од 1952. до 2009. године објављено преко 80 библиографија које су за предмет свог рада имале стваралаштво Иве Андрића. Највећи број ових радова имао је селективан карактер и рађени су за издавачке потребе у оквиру сабраних и одабраних дјела, зборника радова, јубилеја и др. Најобимнију и најозбиљнију персоналну библиографију Иве Андрића приредила је Гордана Поповић у сарадњи са редактором Ђузом Радовићем. Књига је објављена у издању САНУ 1974. године и имала је преко 2500 библиографских јединица. Наведене библиографије, електронске каталожко-библиографске базе, штампане националне библиографије, лексикографска грађа, деценијски истраживачки рад њихових претходника, скратили су ауторима пут до финалног резултата од 15.647 јединица.

Ипак, и поред свих релевантних извора и веома озбиљног корпуса од преко 7.000 јединица обрађених у Задужбини Иве Андрића, задивљује озбиљност, стручност, систематичност и професионалност аутора и сарадника Библиотеке Матице српске. Било је потребно много труда и знања за каталожко-библиографску обраду ове обимне грађе. Најстручнији дио посла чекао је на крају уноса и последњег наслова у базу. Осим квалитета и квантитета унесених и редигованих

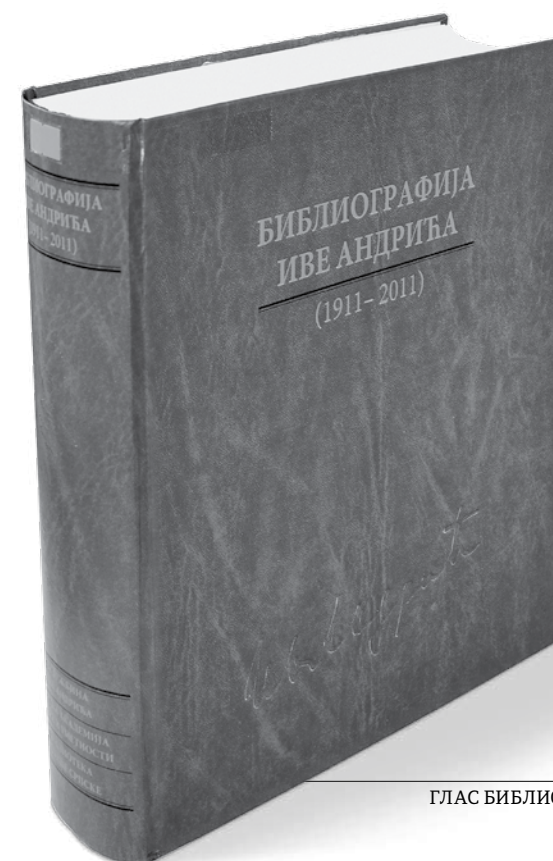
записа, за коначну верзију и овако конципирану библиографију неопходно је много више, прије свега - озбиљно познавање струке, способност примјене стручног знања, систематичност у методолошком приступу рада на оваквим пројектима, познавање значаја и улоге ове врсте публикација, способност препознавања потреба свих, па и најзахтјевнијих корисника.

Одличан тим библиотекара Библиотеке Матице српске радио је на најсложенијим финалним пословима у оквиру овог пројекта. Редакторски посао био је да сагледа и осмисли цјелину, да након првих и свих наредних исписа исконтролише, поправи и уједначи одреднице, како у библиографском опису, тако и у регистрима, да одлучује и доноси и нека каталожка рјешења која су у овој прилици била неминовна, а да у библиотечкој новијој пракси и не припадају стандардизованим рјешењима, да објасни будућим корисницима комплетан библиографски поступак и методологију свога рада.

Нема тога библиотечког програма, па ни COBISS-а, који може да задовољи све, најчешће врло реалне библиографске захтјеве. Чињеница да ова грађа садржи 15.647 јединица, говори о томе да је Библиографија Иве Андрића апсолутно најобимнија до сада урађена персонална библиографија код нас. Библиотечки програм COBISS има великих могућности за рад на националним, специјалним и аналитичким библиографијама серијских публикација, али за овако комплексно систематизоване и обимне персоналне библиографије, нема задовољавајућа рје-

шења библиографских исписа. На те проблеме најчешће наилазе приређивачи националних ретроспективних библиографија и каталога који имају веома захтјевне критеријуме. Тај проблем као да никада није мучио стручњаке Библиотеке Матице српске.

Лично се дивим спремности и професионализму стручњака ове библиотеке који су, на радост свим поштоваоцима нашег штампаног и рукописног културног наслеђа, објавили на десетине каталога који су незаобилазна литература и приручници за све који се баве овом тематиком. Њихови каталози, а потом и све библиографије закључно и са *Библиографијом Иве Андрића*, у својој структури имају све унапријед предвиђене елементе који су неопходни за тај тип библиографија и каталога. То се најочитије одражава у начину распореда грађе и броју регистара

који прате ове публикације. Познавајући ту проблематику, логично се поставља и питање - ко ради припрему за штампу грађе обрађене и похрањене у локалној бази БМС?

Наравно, врхунски стручњак по овом питању, Новка Шокица Шуваковић.

Просто је зачуђујуће у којој мјери наша цијењена колегиница познаје могућности, али и мане COBISS-а. Свима нам се чини да то и није тако велики проблем, али напротив, веома је комплексан и озбиљан. Да би се разријешиле многе недовољно разрађене могућности овог програма није довољно само познавати његов софтвер, неопходно је велико познавање свих стандарда за библиографску обраду библиотечке грађе, познавање потреба каталогизатора, увијек захтјевних библиографа, и на крају – корисника. Све честитке Новки Шуваковић!

Велики допринос квалитету ове библиографије дали су и чланови Уређивачког одбора: академик Радован Вучковић, академик Предраг Палавестра, академик Никша Стипчевић, академик Миро Вуксановић, проф. др Марија Клеут, књижевник Драган Драгојловић и на десетине сарадника из наших и страних библиотека, културних институција и амбасада који су, свако у свом домену, помогли да сви наслови буду провјерени и коректно обрађени.

Андрићева библиографија је пребогата ризница за све библиотеке, многобројне културне и научне установе и славистичке центре код нас и у свијету. Свим Андрићевим поштоваоцима, књижевним критичарима, историчарима, преводиоцима, студентима, библиотекарима, значајан број прегледно и стручно систематизованих регистара понудиће безброј нових тема о којима би могли писати: интересовања иностране периодике за стваралаштво Иве Андрића, најзаступљенији наши и страни аутори који су се бавили његовим књижевним радом, најчешће објављиване Андрићеве књиге и радови у периодици, преводи дјела по појединим језицима, заступљеност Андрића у антологијама, библиографски рад о Иви Андрићу и др. Говорећи о значају и вриједностима ове књиге, њен рецензент, академик Предраг Палавестра, између осталог наводи да ова публикација „није само неопходан приручник за даља истраживања него је и велики културни, књижевни и научни подухват данашњег нараштаја на одржању и поштовању Андрићевог дела као изванредног стваралачког и моралног доприноса нашем језику, нашој књижевности и духовним тековинама модернога времена.“

Библиографија Иве Андрића штампана је у тиражу од 700 примјерака. Рађена је у тврдом повезу, на лаганом и трајном папиру. Обим књиге је 1.080 страница великог формата. Осим штампане форме, библиографија је и у електронској форми инсталирана на сајту Библиотеке Матице српске и сајту Задужбине Иве Андрића. С обзиром на то да су свих 15.647 наслова каталожско-библиографски обрађени у локалној бази Библиотеке Матице српске, омогућено је појединачно и групно претраживање преко разних параметара, како у локалној бази БМС www.bms.rs, тако и у Узајамном каталогу COBISS SR. www.vbs.rs.

Мр МАРИЈАНА МАТОВИЋ, 1965-

УДК: 028(049.32)

Градска библиотека
„Владислав Петковић Дис“, Чачак

НЕ НАДАЈТЕ СЕ ДА ЋЕТЕ СЕ РЕШИТИ КЊИГА

(Ne nadajte se da ćete se rešiti knjiga / [razgovarali] Žan-Klod Karijer i Umberto Eko ; razgovore vodio Žan-Filip de Tonak ; preveo sa francuskog Miodrag Marković . - Čačak : Branko Kukić ; Beograd : Gradac K, 2011. - Alef, knj. 73)

Када је на Светском економском форуму у Давосу 2008. године економска и политичка елита расправљала о феноменима који ће током наредних петнаест година изазвати велике потресе у свету, један од интервјуисаних футуролога предложио је да се међу њима, као прилично извесни, издвоје само четири - цена барела нафте од 500 долара; вода као тржишно средство размене, баш као и нафта, те ће се на берзи пратити и курс воде; Африка као несумњива економска сила у наредним деценијама и - ишчезнуће књиге.

Дакле, према мишљењу овог савременог пророка, нестанак књиге може за човечанство имати далекосежне последице, попут редукације воде или недостатка нафте.

Али, шта о судбини књиге у савременом друштву мисле неки од најистакнутијих интелектуалаца данашњице? Одговор ће свакако занимати све пробране духове који још увек, у електронској ери помало нервозних и нестрпљивих читалаца, и даље посвећенички и зането понире у чаробни, шушкави свет класичних књига које, у џепу, ранцу, под јастуком, на ноћном сточићу или у руци издигнутој изнад топле купке још увек одолевају све агресивнијој информатичкој револуцији.

„Књига изазовног и изазивачког назива *Не надајте се да ћете се решити књига* неминовно ће наћи пут до срца правих читалаца. У њој познати есејиста, драматург и сценариста Буњуелових филмова Жан-Клод Каријер, и прослављени романописац и семиолог Умберто Еко размењују мисли о судбини књиге у савременом друштву. Али њихов невезан разговор, вођен у Каријеровом стану